

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvo:
Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Nepotrebno razburjenje.

Minuli so oni časi, ko so se izgubljale mase slovenske delavstva v narodnostnem indiferentizmu, bodisi da so bile indiferentne po svoji vzgoji, bodisi da so se udajale le nekakšnemu narodnostnemu pesimizmu. Ogromno večino slov. delavstva prešinja danes drug duh, ki dviga tudi največjega našega trpina iz mlazine vsakdanje njegove bede tja v višave narodnih idealov. Kdor se hoče danes učiti idealizma, ta naj se potrudil v skromno kočjo slovenskega delavca; našel bo tam morda zrujenega moža in izmučeno ženo, našel bo morda tudi bledolice in zstradane otroke, ampak našel bo tam čista srca, prešinjena s tolikšno ljubeznijo do naše narodne stvari, da bi lahko osramotila marsikatero visokega gospoda...

»Vsa čast slovenskemu kapitalu, ki nam stvarja temelje naše materialne eksistence; vsa čast slovenski trgovini in obrti, ki ste poklicani, igrati še odlično vlogo v našem emancipacijskem boju. Ampak bomo odkriti in priznajmo, da je pa vendarle slovenski delavec tisti, ki zmaga v najhujših političnih bitkah; da je slovenski delavec tisti, ki je uničil laž o italijanskem Trstu, da bo tudi danes slovenski delavec tisti, ki se bo vključil italijanskim grožnjam neustrašeno in z razigranim srcem podal na ulice, da posvedoči vsemu svetu, da sloni ona proslavljena »italianita« našega Trsta na zelo trhljih nogah.

Ne pretiravam in ne laskam se morda instinktom, temveč konstatiram le suho in objektivno resnico, ako trdim to. Samo želeli bi, da bi se ta resnica v bodoče bolj upoštevala, kot se je do danes. Rečem tudi to: Ako imamo kake aspiracije za bodočnost, potem bo zopet slovenski delavec tisti, ki bi v tem boju najbolj izpostavljen bil; in njegova žuljava roka bo tista, ki bo tu v teh krajih na razvalinah degeneriranih zgodovinskih ostankov zasadila zastavo Slovenstva, zastavo Jugoslovanstva.

»To kar se dogaja danes med slovenskimi delavskimi masami, imenujemo lahko renesanco slovenske narodne ideje. Mislija naše nacionalne ideje prehaja polagoma od slov. meščanstva na slovensko delavstvo.

Nacionalizem slovenskega meščanstva postaja »salonfähig«, slovenski proletarec pa je nosilec revolucionarnega nacionalizma. Slovensko meščanstvo se danes že bori za kompromis, slovensko delavstvo kompromisov ne pozna. Naj iščejo miru tisti, ki imajo vsega v izobilju, slovenski proletarec ga odklanja.

Naj se strašijo boja drugi, slovenski proletarec se zaveda, da v tem boju nima ničesar izgubiti razun svojih — verig.

V tem smislu, v znamenju revolucionarnega boja obhajamo svoj prvi maj ter ga bomo obhajali toliko časa, dokler jugoslovanski proletarec v socialnem oziru ne postane enapraven, v narodnem pogledu pa absolutni gospodar na svoji zemlji.

To je nekaj glavnih stavkov, ki sem jih izpregovoril na letošnjem znamenitem majniškem shodu narodnega delavstva v Trstu. Popolnoma razumljivo mi je, da je ta govor pograbil »Piccolo« ter se razburil nad njim. Razumljivo mi je tudi, da ga je pograbil italijanski občinski svetnik, hoteč stem govorom, seveda primerno po svoje zavitim, dokazati »prepotenco« Slovencev in provokativni značaj njihove majniške proslave. Vse to mi je razumljivo, pa tudi irrelevantno, ker je po mojem skromnem mnenju pač lahko naša nalozna briga ta, kako bodo naš boj kvalificirali — gospodje Italijani.

Popolnoma nerazumljivo pa mi je razburjenje »Edinosti«, ki je čutila potrebo, izreči nad mojim govorom svoj — anathema. Še bolj nerazumljivo pa mi je razburjenje deželnega poslanca in predsednika političnega društva »Edinost«, g. dr. Wilfana, ki se je po mojem govoru čutil menda osebno zadetega; v nekakšno obrambo in v dokaz, da sem mu menda krivico delal, je priobčil v »Edinosti« tudi stenografično poročilo o onem svojem govoru, v katerem je govoril o potrebi sporazuma med Slovenci in Italijani v Trstu.

Ne bom se opravičeval, ker se nimam nikomur opravičevati. Odgovoren sem za to, kar govorim, edino-le svoji vesti in pa organizaciji, kateri služim, in nikomur drugemu! Kompetence »Edinosti« v tem oziru čisto gotovo ne priznavam, zato njene suverene »obsodbe« in »grajanja« prav trdno odklanjam.

Ne bom se spuščal tudi v nobeno širšo debato o stališču, ki ga zavzema g. dr. Wilfan glede slovensko-laskega sporazuma. Izrekam pa le mnenje, ki je danes splošno med našimi zavednimi delavskimi masami v Trstu, ako rečemo to-le: Čim bodo temelji italijanskega gospodstva v Trstu enkrat zadostno izpodkopani in se bo tako danes še ošabni in oblastni laško-liberalni sinjorji samo po sebi narinili spoznanje, da so jim časi nacionalne hegemonije za vselej minuli, ker se neizprosni proces naravnega razvoja pač ne more ustavljati pred njihovimi malenkostnimi nacionalističnimi željami, in da bodo tudi oni svojo nacionalno individualnost lahko varovali samo kot enaki z enakimi; potem nastane oni trenutek, ko se bodo Italijani že iz prirodnega nagona samoohrane sami

potrudili raz visoki tron svoje nacionalne ošabnosti in božanstvenosti ter do tedaj zančevanemu Slovincu ponudili roko — sprave. Da se pomakne ta moment v čim najbližjo bodočnost, to je naloga, ki jo brez dvoma ne bo neposredno rešila bolj ali manj spretna parlamentarna taktika, ki jo bo rešilo temveč čim najintenzivnejše delo v — organizaciji. Vsako forsiranje takih vprašanj od strani manjšine pa mora na nasprotnika napravljati nehoti vtis — njene slabosti. Kompromisa išče zmernom le premagani nasprotnik, zmagujoči z mirno vestjo lahko — čaka.

(Primerjaj n. pr. zgodovino poljsko-rusinske sprave in češko-nemškega sporazuma na Moravskem in ozadje madjarsko-rumunskih pogajanj!)

Gospod dr. Wilfan naj mi ne zamere teh opomb. Mislim namreč, da sme v Trstu, tudi še nek skromen proletarec imeti svoje mnenje in to mnenje tudi — povedati. Saj nekoliko politične debate gotovo tudi v Trstu ne škoduje, temveč bo naši skupni stvari, če je kritika narekovana od poštenih nagibov, le prej koristila.

Ampak nekaj drugega je, kar bi rad pojasnil, ker ne maram nesporezljivosti! Dr. Wilfan se je čutil po mojem govoru, kakor rečeno osebno zadetega. Očitno se mi je celo, od neke strani, da sem zlorabil majniški shod in ga grdo napadel. Ta očitek moram kar najodločneje zavrniti. Napadati dr. Wilfana, za to nisem imel niti najmanjšega vzroka. O dr. Wilfanu kot osebi in politiku smo lahko najrazličnejši mnenj. Mislim pa, da ga ni med tržaškimi Slovenci treznega in poštenega človeka, ki ne bi priznaval njegove požrtvovalnosti in njegovih zaslug, da tudi med tistimi, ki njegovih nazorov ne podpisujejo, dasi naj moja malenkost ne spada med one, ki jim je resnično in iskreno spoštovanje istovetno s klečeplaznim malikovanjem.

Ampak na omenjenem shodu sem karakteriziral in tolmačil nazore in črvtvovanje slovenskega proletariata ter pokazal na povsem naravno razliko, ki obstoja v tem oziru med slovenskim delavstvom in slovenskim meščanstvom. Nič drugega nego navadna konstatacija znanih dejstev je to bila. Res je, ta konstatacija je ipso facto tudi kritika slovenske meščanske politike, ki postaja »salonfähig« v političnem smislu te besede in kompromisarska. Toda za božjo voljo, dr. Wilfan se ni slovensko meščanstvo, in pojem slovenske meščanske politike se menda ne izčrpa v njegovi, sicer vsega spoštovanja vredni osebi. Saj so nam vsem znane sramotne politične barantije, ki so se že sklepale na Slovenskem

in pri katerih n. pr. g. dr. Wilfan prav nič opravičil ni imel. Seveda nočem s tem reči, da se njega kritika prav nič ne tiče; mislim pa, da mu mora biti ta kritika s strogo proletarskega stališča le razumljiva, kolikor se tiče politike, ki je sicer poštena in gotovo narekovana od najčistejših namenov, ki je pa vendarle — meščanska. Pomilovati pa moram tiste, ki so v taki kritiki videli »grd napad« na osebo dr. Wilfana.

Naj rečem h koncu še to: 1. maj je praznik revolucionarnega delavstva jugoslovanskega. Ta dan pregleduje to delavstvo svoje bojne čete. Ne mislim tu samo materialno delavstvo, temveč delavstvo v najširšem smislu te besede, torej vse one ljudi, ki prodajajo proti vsakdanji mezd bodisi svoje fizične, bodisi svoje duševne delovne moči. In 1. maja manifestira to delavstvo za svoje pravice. 1. maja naglašajo delavstvo vsega sveta revolucionarni značaj svojega gibanja, ker nima vzroka pred komurkoli skrivati svojih ciljev. To pravico ima tudi slovenski oz. jugoslovanski proletarijat in si te pravice od nikogar jemati ne da. Temu naj bi se vendar enkrat privadili tudi posamezni gospodje v Trstu.

Naš položaj v Trstu je danes tak, da je za sedaj nujno potrebna sloga vseh narodnih sil. Tega se zavedajo tudi najbolj radikalni elementi med slovenskim delavstvom v Trstu, zato gredo in politično iz oportunističnih razlogov z oficijelnim političnim vodstvom. Toda s tem še ni rečeno, da nima to delavstvo svojih nazorov in da nima pravice do — kritike.

Moje govor niso odobraval samo delavci, temveč po večini tudi vsa mlajša inteligenca, kolikor se udeležuje našega gibanja. In to mi zadoštuje.

Naj mimogrede omenjam, da sem iste misli ponovil tudi v svojem slavnostnem govoru na veliki slavnosti narodnega železničarstva v Hočah pri Mariboru, dne 3. maja. Tudi tam je bilo prav mnogo odlične inteligence navzoče. In vendar se ni nihče razburjal nad mojim govorom, temveč so ga vsi brez izjeme odobraval ter priznali njegovo popolno opravičenost.

Torej bi bilo razburjenje tudi v Trstu lahko izostalo.

Vekoslav Mrak.

Slovenska zemlja.

500letnica ustoličenja zadnjega korotanskega vojvode v Ptufu se bo proslavila 24. majnika t. l. ob pol 8. zvečer. Pri slavnosti sodeluje mariborsko dramatično društvo s celim svojim ansamblom. Vzpored je isti kakor je bil v Mariboru, kjer je iz-

Durazzo-Drač.

Dvorna straža in spremstvo v Draču, Albaniji in Epiru.

zval toliko navdušenja, da se je morala cela slavnost na občo zahtevo ponoviti. Splošna sodba je bila, da se kaj takega še ni videlo na slovenskem odru. Ker nudi cela slavnost res nekaj izvanrednega, kar se morda ne bo videlo nikdar več na našem odru, upamo, da slavno občinstvo do zadnjega kotička napolni dvorano, ter se na ta način zahvali ljubim gostom za njihovo požrtvovalnost in trud. Začetek točno ob pol 8. zvečer. Ker mora biti slavnost radi odhoda Mariborčanov ob 10. uri končana, prosimo, da pride slavno občinstvo pravočasno, ker je nemogoče čakati s začetkom.

Staiersko.

Klerikalni strah. Zopet so pričeli klerikalci vabiti slovensko učitelstvo. Ponujajo se mu v najslajših besedah in razperljajo svoje mreže in mreže liki pajkom, želeč vloviti vanje par žrtev. No; poznamo to sladkobno klerikalno žgolenje po »Straži« do siteda in poznamo tudi dr. Koroščeve besede, da bo še le takrat mirno užival sadove svoje politike, ko bo imel pod svojo peto tudi on slovensko učitelstvo. Vemo, da je možu tesno in težko pri srcu, ko ne more in ne more do visoko visečega grozdja. Že prvič se je slovenskemu učitelstvu laskal in sladkal. Ko to ni zaleglo je pričel vihleti svojo pest in sedaj se zopet — sladko smešlja... Morda bi imeli taki dompterski nastopi uspehe — kje drugje, pri nas jih nimajo in jih ne bodo imeli. Čim bolj se sladkajo mariborski klerikalni gospodje, tim življeji postaja pregovor: »Bog nas varuj naših prijateljev — sovražnikov se bomo sami...«

LISTEK

M. ZEVAKO:

Sree in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dallé.)

»Pipo«, je dejal, »oprosti temu dičnemu čuvaju in glej, da ga boš v bodoče bolj spoštoval.«

Pipo je zalajal veselo. »Mir je sklenjen!« je rekel vitez. »Zdaj ste lahko brez skrbi...«

Dični Svicar je odšel ves srečen po svojem poslu. Medtem pa je došel gospod Pardajan oče k Vedeževalki, pritekel z veliko naglico v kuhinjo in prašal z glasom, ki je pričal, da se mu mudi:

»Kje je Galarja?«

»Galarja?...« je zategnil Landri osuplo. »V hlevu je. Ali tisti človek, ki ste ga ranili...«

»V katerem hlevu, smrt božja!« ga je prekinil Pardajan.

»Na desni strani dvorišča!« je rekel preplašeni gostilničar. »V mojem najlepšem hlevu, gospod! A tisti človek...«

Stari vojnik že ni slišal več. Tekel je v naznačeni hlev, kamor mu je sledil mojster Landri, da mu pokaže krasnega konja s fino, umno glavo.

»Poglejte Galarja!« je dejal.

»Toda ranjenec...«

»Ali mi presedate s svojim vikontom d'Aspremonom, mojster Landri!« je vzkliknil Pardajan, ki je začel takoj sedlati Galarja. »Ali je moja krivda, ako se mi je nataknil na rapir? No, tak kaj; je li mrtev?«

»Saj ne pravim, da je bilo po vaši krivdi, gospod...«

»No, kaj potem? Hitite! Dajte mi uzdo... tako, hvala! Ubogi vikont! Prav žal mi je, da sem ga ubil...«

»Saj ni mrtev, gospod!«

»Vraga!... O, ti podla duša! Pa kaj ste napravili z njim?«

»Baš to sem vam hotel povedati. Po vašem odhodu, ko se mu je vrnila zavest, je dejal, da vas bo še drago stala ta reč!«

»Ali res?« je menil klavitez in potegnil Galarja za vaji.

»In da vam izpusti toliko bokalov krvi, kolikor ste mu vi kapljice.«

»To bo težavno. Premalo je imam.«

»Nato se je dal prenesti v Memski dvorec.«

»Vraga! Vraga!...« je dejal Pardajan, ustavil se in se zamislil.

»Eh, kaj!« je vzkliknil zdajci.

»Galarja spravi vse to v red!...«

»Galarja da bi zacelil rano gospoda vikonta?« je zazijal gostilničar.

»Da... Tak pa z Bogom, mojster Landri, in brez zamere!«

»Kako — brez zamere?« je zajecjal gostilničar, izkušaje se nasmešljati. »Ampak, gospod... rekli ste mi... dali ste mi upati... saj veste... tisti stari račun?... Pa še po pasu ste se udarili in zažvenkljalo je z milim glasom...«

»Resnica je! Toda smolo imate, mojster Gregoar. Vse sem dal Katoni!... Nikar ne glejte tako nejevoljno: Kato se ne prišteva med moje ljubice... No, z eno besedo, o tem se pomeniva drugič.«

»Saj konja mi pustite!« je zatarjal Landri. »Na tega konja sem se zanašal, da se poplačam z njim!«

»Že mogoče; a potrebujem ga, žal, da ozdravim gospoda vikonta d'Aspremona!«

To reki, je skočil stari Pardajan na konja in zdirjal svojo pot, ne meneč se za potrtega oštirja.

Kmalu je došel v Memski dvorec in vvel iljku, ki je spoznal takoj nekdanjega maršalovega konja, naj postavi Galarja v hlev. Nato ga je nagovoril:

»Pomni, prijatelj, moje nebrzdano kopnenje, odrezati ti ušesa. Ako si ne želiš tega, dasi bi se vsakdo na tvojem mestu rad iznebil tako grdihi in umazanih uhlev, potem ga krtači dobro in glej, da bodo njegove jasli vedno polne najboljšega ovsa!«

Po teh besedah se je odpravil k maršalu; našel ga je v njegovem kabinetu.

»Čakal sem vas.« je rekel ta.

»Več vprašanj imava objasniti.«

»Kaj ne, predvsem zaradi d'Aspremona!« je vprašal Pardajan.

»Da; priporočil sem vam bil, da se spoprijateljite z njim. Zdajci pa mi ga prinese domov v tako klavernem stanju; malo je manjkalo, da me niste oropali zvestega služabnika...«

»Zato sem vam privedel drugega, svetlost.«

»Kje pa je?« je prašal maršal živo.

»V hlevu, svetlost. Drznil bi se vas prositi, da pojdit z mano dol, zakaj sluga, ki ga imam v mislih, ne more priti tako visoko.«

Ves radoveden je pokimal maršal in šel za Pardajanom.

Ta je odprl hlevna vrata na stečaj in pokazal brez besede s prstom na Galarja, privezanega k jaslin.

»Moj nekdanji bojni konj?« je vzkliknil maršal začuden. »Kdo ga je privedel nazaj?... Vi?...«

»Jaz, svetlost. Dobil sem ga v dar od tistega, ki ste mu ga podarili vi, nekega večera, ko vam je pomagal zapoditi v beg rokovnjake, ki so vas bili napadli. Priskočil vam je menda baš o pravem času, tako, da bi brez njega ne imel časti govoriti zdajle z vami...«

»Res je; ta neznanec mi je otel življenje,« je rekel maršal.

»Bogme da! Ail vas nič ne miha, izvedeti njegovo ime?«

»To se razume!«

»No, pa vedite, da je to vitez de Pardaian, edinec in dedič vašega ponižnega sluga!«

»Pojdite z mano!« je dejal maršal, stopil iz hleva in se vrnil naglo v svoj kabinet; zdel se je razburjen in nervozen. Stari vojnik mu je bil sledil, smehljaje se pod sivimi brki.

Vojvoda Danvilski pa se je vrgel v naslanjač, pogledal tovariša srepro in dejal:

Pojasnite mi najprej svoj dvojboj z Ortesom...«

Pardajan, ki se je nadejal drugega vprašanja, se je zdrnil. Pri vsej svoji premetenosti ni uganil, da si hoče maršal pridobiti časa in premisliti zadevo. Odgovoril je:

»Moj Bog, svetlost, stvar je zelo enostavna: Ko sem došel semkaj, me je pogledal gospod d'Aspremon in me nagovoril tako, da mi ni bilo povšeči. Razodel sem mu ta svoj občutek. Kavalir kot je, me je razumel takoj. In danes se nama je ponudila prilika, razodeti drug drugemu z vso udobnostjo svoje medsebojno spoštovanje. In da bi bili najini izrazi temeljitješi, najino razmotranje globlje in najini razlogi bolj k srcu segajoči, sva prepustila besedo mečem. Zdi se mi, da je govoril gospod d'Aspremon preveč živo, pa se je spotil... seveda rdeče; in to, svetlost, je vsa zgodba najinega spora...«

(Dallé.)

»Lex Kolisko«. Znani nemški hujšakci so sklenili, da pojdejo s svojo: »Postava Kolisko«, krošnjarijo po vsej državi. Ta zakon hoče preprečiti v vseh mešovitih deželah in pokrajinah vse druge šole, razum nemških. Ta postava ima torej namen, pospeševati germanizacijo. Doslej je bil »Zakon Kolisko« za nas Slovence drugovrstnega pomena, sedaj pa prehaja v stadij, ko bo skoro treba pričeti tudi nam z njim prav resno in vsestransko računati. — Za graško zborovanje je bilo zelo značilno, da so jo dobili graški nemški klerikalci prav debelo po grbi. Ne le, da so prišli nacionalni dijaki v barvah klerikalni pa brez njih, so vsi govorniki močno udrihali tudi po nemških klerikalcih. Klerikalna Nižje Avstrijska in na pol klerikalni »nemški« Dunaj, pa se močno pehata za »Zakon Kolisko«. V kratkem kaj več.

Gostovanje ljubljanskega dramskega ansambla pod vodstvom režiserja g. Milana Skrbinška. — Prvi štajerski kraj, kjer gostuje imenovani ansambl, je Maribor, kjer se vrše tri predstave: **ponedeljek dne 1. junija** se igra tridejanska burka »Maks v škripih« z g. Povhetom v naslovni vlogi, **v sredo, dne 3. junija** se uprizore tri enodejanske, med njimi vefektne groteske »Maska satana«, **v petek, dne 5. junija** pa je zadnja predstava. Voda ansambla, režiser g. Milan Skrbinšek nastopi v naslovni vlogi tridejanske komedije »Vrag«, ki je bila radi svojega nenavadnega sujeta, duhovitega dialoga in vledramatičnih scen še povsod sprejeta z velikim navdušenjem.

Marenberg. Na marenberški šoli je predpisan tečaj slovenskega jezika. Uradna določba tudi zahteva od učitelja-vodje usposobljenost v slovenskem jeziku, če hoče postati definitivni. Preko vseh ostalih šolskih instanc je sedaj imenovan dež. šol. svet učitelja (Nemca). Morda, definitivni, dasi ni usposobljen v slovensčini. To ravnanje je zelo značilno. Značilen bolj kot to, pa je činjen naših klerikalnih voditeljev v petkovi »Straži«. Delajo se, kot bi jim stvar preje ne bila znana in bi jih bilo to imenovanje iznenadilo. Fej, hinavci!

»Los von Rom« že šepa in peša, kriči petkova mariborska »Straža«. Seveda se zopet debelo laže, kajti »Los von Rom« ne napreduje samo po celi Avstriji, marveč se prav posebno po Štajerskem! Pogledite v Gradec, Maribor, Celje, Ptuj itd. Vedno več je »Los von Roma« in protestantje rastejo kot gobe po dežju. Sadovi slovenskega klerikalizma!

St. III. Že pred meseci smo se bavili z najbolj ogroženo postojanko severne, štajerske narodne meje. St. IIjem v Slovenskih Goricah. Takrat smo opozorili najširšo slovensko javnost na nevarnost, ki preti Slovincem v St. IIIu. Ta nevarnost ni morda popustila, marveč je dosegla nekako svoj vrhunec. Klerikalci so pozvali takrat naprednjake na posvetovanje in sodelovanje. Bilo je na to posvetovanje, na katerem je bilo storjenih več važnih ukrepov. V nadaljnjem pa so klerikalci naprednjake pustili dosledno ob strani. Najbrže so tudi prvi računali s tem, da se naprednjaki posvetovanja ne bodo udeležili, kar bi bili pozneje gotovo izrabljali. Klerikalci so za tem sami delali na lastno roko in to zelo nerodno. Iz zanesljivega vira se nam namreč poroča, da so bili celo pri sestavi volilnega imenika nad vse nerodni in zagrešili težke napake...

Rešitev povišanja pokojnih umirovljenim učiteljem in učiteljskim vdovam, še vedno ni dognana. Kljub temu, da je bila predloga že 14. februarja oddana pristojnim oblastem, še danes počiva pri deželnem šolskem svetu ves akt, dasi se je zadevo opetovano že skušalo pospešiti. Draginja pritiska vedno hujše, a pričakovane izboljšave ni od nobene strani. Pri deželnem šolskem svetu so nele neprimerno počasni, marveč tudi skrajno neprijazni. Seveda, gg. sede pri polnih mizah in vlečejo letno debele tisoče, a uboga para naj trpi in strada!

Gorisko.

»Dan« bo odslej naprej prinašal redno vsaki dan goriska poročila ter se bo oziral predvsem na preprosto ljudstvo, pri katerem je »Dan« najbolj priljubljen. Pa tudi naša inteligenca bo našla vedno zanimive novice. »Dan« pa bo prinašal tudi članke iz Gorice. Članke bodo vedno aktualni in bodo seznanjali »Dnevo« čitatelje s pravo narodno politiko v jugoslovanskem duhu. »Dan« je edini dnevnik, ki prinaša redno vsa-

kovrstna poročila iz Gorice in Primorskega. »Dan« pa je tudi najbolj razširjen na našem jugu, kar priča, da ugaja vsem slojem. Goriske čitatelje še posebej opozarjamo, da prihaja sedaj »Dan« že zgodaj zjutraj v Gorico, prej kakor vsi drugi časopisi.

Svetogorska slika. Starinar Gyra v Gorici hrani neko sliko Matere božje, o kateri trdi, da je izvirna, za kar ima tudi listine na razpolago. O tem se je že mnogo pričelo in pisalo, pa se vendar še ni dosegel povoljen rezultat. Pred par tedni je Gyra razglasil, da je na prodaj njegova svetogorska slika, kar je naravno vzbudilo javno zanimanje. Na splošen poziv je razglasil gorški ordinarijat sledeče: Podpisani knezoškofjski ordinarijat v Gorici si šteje v svojo dolžnost javnost obvestiti, da se je zadeva glede svetogorske slike Matere božje na podlagi zgodovinskih virov, uradnih listin in po strokovnjakih vsestransko iz umetniškega zgodovinskega in bogoslužnega stališča natanko in vestno preiskala ter se je docela ugotovilo dejstvo, da se pristna podoba Matere božje (slikana na lesu), ki jo je svetogorskemu svetišču leta 1544 daroval oglejski patrijarh Grimani in ki je bila leta 1717 slovesno kronana in letos po c. kr. centralni komisiji za ohranitev spomenikov obnovljena, še vedno nahaja in časti na glavnem altarju svetišča Matere božje na Sveti gori. Vsako nasprotje domnevanje se je izkazalo neresnično in neutemeljeno. Gorica, dne 10. maja 1914. Sedej, nadškof. — Cerkevna oblast je torej storila svojo dolžnost. Sedaj je vrsta na starinarju Gyri, da pride na dan s svojimi listinami, ako jih ima v resnici. Med ljudstvom je veliko zanimanje, ker je svetogorsko svetišče znana božja pot Slovencev iz vseh dežel.

»Laska Soča«. Tudi »Corriere Friulano« se poteguje za našo krasno Sočo. Obenem pa mu ni všeč, da je naš veliki Gregorčič prosil Sočo, naj uniči nesramne sovražnike slovenske domovine. Pri tem pa seveda namiguje na našo kulturo. Ubogi »Corriere« in še revnejši njegov urednik! Kaj pa naj mi pravimo na te-le Carduccijeve besede: »E voi se l'immo o se lo slavo invade — E covi, o figli, l'aste, ecco le spade!« Tako uči Carducci, pesnik združene Italije, avstrijske Lahe, ki prebivajo izključno le na naši zemlji. Uboge laške pare!

Cvetlični dan se je dobro obnesel. Upamo, da je vendar le pripomogel za razširjenje naše šole na Blatnem. Čast slovenskim gospodarjem, ki se miso zdale laškega fanatizma, ampak so se žrtvovali za našo vzvišeno šolsko stvar!

Sono russi! je kričal neki Lah v nedeljo zvečer na peronu južnega kolodvora in kazal na naše vrle Sokole, ki so bili v uniformah. Ti Rusi bodo že navili laške ure!

Sobotni »Slovenec« je priobčil članek o jugoslovanskem vprašanju. Mislimo, da bodo novi klerikalci bore malo dosegli s svojo separatistično propagando za izključno katoliško rešitev slovensko-hrvatskega problema. Naša mladina je preveč realna, da bi verovala podobnim klerikalnim besedam brez dejanj!

S pota. Peljal sem se proti Trstu. Ko je vlak hitel mimo Sovodenj, nas je pozdravila lepa slovenska trobojnica nad to zavedno vasjo, ki je zadnja proti južni strani goriske dežele. Tako je prav! Bodimo zavedni in pokažimo tudi na zunaj, da smo gospodarji svoje zemlje!

Lepa kultura! V Trzinu izhaja neka »Roeca«, katero je ustvaril tamkajšnji župan v svoje politične namene. Ta listič sramoti skoraj v vsaki številki primorske Slovence. To pot so mu dali povod tržaški dogodki, kjer piše med drugim tudi tako: Če so prišli Slovinci s hribov, zakaj jih niso tržaški Lahji pognali v morje? Le počasi gospod Rebutal! Mislimo, da je mnogo lažje »hribovcem« pognati »dolince« v morje nego narobe. Sicer pa tega naši ljudje »brez kulture« ne bodo storili, ampak bodo pognali privrzanke Lahone »preko mora« kakor pravijo vrli hrvatski Dalmatinci. Le potrpljenje!

Naši članki o jugoslovanski ideji so zbudili tudi v drugih slovenskih in hrvatskih časopisih odneve. Treba je naše ljudstvo dobro seznaniti o jugoslovanskem narodu, potem bo še le mogoče uspešno delati.

Gorica. Koncert »Pri zlatem jenu« je bil dobro obiskan. Naši učiteljski so zopet pokazali svoje zmožnosti in svojo dobro voljo. Želeti bi bilo, da se taki koncerti večkrat priredijo v korist slovenski stvari v Gorici.

Dnevni pregled.

Dve aterl. Pravzaprav imajo v Pragi, oziroma na Češkem dve aferi. Ena je bila afera Švihe. Ta je končana (kakor že) in se je tikala le njega samega in za razumne ljudi narod sam od te afeje nima nobene

škode. Nekoliko drugače je pa z drugo afero. Mladočeški poslanec in docent Tobolka je izdal III. zvezek spominov češkega ministra financ dr. Kaizla. V teh spominih je pisano, kako se je minister Kaizl trudil, da bi na to ali ono uradniško mesto pripravil Čeha. To so pa Nemci izrabili in širom avstrijske nemške javnosti se že teden dni ne govori o drugem kot o Kaizlovih spominih. In kako se govori! Zavito in falzificirano. Iz »spominov« se izvaja, da je minister Kaizl se bolj brigal za nastavljanje Čehov na uradniška mesta, kot pa za svoje finance, za svojo uradno dolžnost. Tega seveda v »spominih« ni, ali Nemci tako pišejo in izvajajo iz daljših dejstev, ker je bil sedanji češki cesarski namestnik Thun takrat ministrski predsednik in ker je bil dr. Kaizl parlamentarni minister, izvajajo, kakor rečejo, iz teh dejstev sledeče: 1. Iz Kaizlovih od Tobolke izdanih spominov izhaja, da je knez Thun Čehom preveč naklonjen. Pod takšnim namestnikom ne moremo voditi s Čehi spravnihi pogajanj. Delati bodo sedaj na to, da se knez Thun znebijo in da pride za namestnika človek, ki bo še bolj brodil v nemških vodah. 2. Pravijo Nemci — glej »Tagespost« — da bo treba sedaj pri personalnih zadevah ministrom češke narodnosti gledati bolj na prste. To se pravi: češki minister se ne bo mogel več potruditi, da odpravi saj deloma krivice, ki se pri uradniških avanzmajih gode Čehom in drugim Slovanom. Le Nemec bo sedaj napredoval v najvišje službe. 3. Nemci sedaj trdijo, da slučaj Kaizlov kaže, da je parlamentarni ministrstva škodljiva za objektivnost, ker parlamentarni minister Čeh ali Slovan sploh ne gleda na drugega kakor, da bi pripravil na mesta pripadnike svojega naroda. — In s čemur Nemci žugajo, to bo vlada gotovo tudi izpolnila. In posledica? Posledica je ta, da bo imel iz nerodnega in nesposobnega izdajanja Kaizlovih spominov v vseh treh zadevah češki narod; pri drugi in tretji točki pa ne samo češki narod, temveč vsi slovanski narodi v Avstriji škodo. To je facit! Ne moremo si kaj, da ne bi nekoliko poprimerali Švihove afeje s to zadnjo afero. Iz Švihovega konfiditstva narod še ni imel nobene škode; drugih slovanskih narodov se pa itak absolutno nič ne tiče. Iz obelodanjenja Kaizlovih spominov izhaja, da bi bili za javnost, pa bi imel velika škodo češki narod sam in obenem še drugi slovanski narodi v Avstriji. Veliko korist pa Nemci. Cigav slučaj je po rezultatih groznejši!

Ruski rubljev se bole. Jugoslovansko gibanje po Slovenskem — posebno pa v Istriji in Dalmaciji — je spravilo Italijane ob pamet. Znano je, da so Italijani za volitve v Istri poslali 600.000 lit. Oni si mislijo, da tudi Jugoslavlani ne moremo izhajati brez tuje pomoči. Zato pišejo, da nas podpirajo Rusi s svojimi rublji. »L'idea nazionale« popisuje, v kaki nevarnosti se nahajata Zader in Trst (v Zadru, kakor je znano, se niso smeli nalepiti niti plakati za vseslovenski sokolski zlet!). Jugoslavlani pritiskajo s tako silo na ti dve mesti — posebno z denarjem — da bo Italijanom težko vzdržati. Po mnenju tega Italijana pa bi bila ta moč Jugoslovonom nemogoča, ko bi ne imeli — ruskih rubljev. Z ruski rublji si baje hočejo Slovani zagotoviti Adrijno. Res, Italijani so reveži, da morajo to verjeti.

Nemčija postaja ponižnejša. Lansko leto je govoril nemški državni kancelar zelo samozvestno o predstojeci vojni med Slovanstvom in Germanstvom. Gotovo je hotel strašiti Rusijo in najbrže je upal, da bo začela Rusija takoj zagotavljati Nemčijo, da nima nič proti temu, da dobi Nemčija hegemonijo v Evropi in sploh na celim svetu. Pa Nemci so obračali, Rusi so pa obrnili in so si rekli: Čakaj, Svab, ako se hočeš vojskovati z nami, ti že pripravimo iznenadenje. In Rusija je začela graditi proti Nemčiji železniške proge (samo teh ji manjka, vojakov, denarja in drugih potrebnih reči ima dovolj), za katere izdaja cele milijarde! Nemci, ki tega niso pričakovali, so široko odprli usta in sedaj gledajo v velike ruske priprave kot tele v nova vrata. Komaj so prišli do sape in ko se je to zgodilo, so se začeli — dobrikrat Rusiji in ji dokazovati, da med ruskimi in nemškimi interesi ni pravzaprav nobenih resnih in večjih nasprotij, male difference se pa lahko mirnim, prijateljskim potom poravnajo... Sedaj pa Rusi strmiijo in si mislijo: ali nas smatrajo Svabi za take tepce, da jim bom verjeli in odnehali s pripravami in s prekrizanimi rokami čakali na nemški napad? In Rusi se lepo smejejo v pest, ker ne dajo za vsa ta

miroljubna nemška zagotovila niti počenega groša in gradijo dalje važne strateške železnice proti zapadni meji, tako da bo Nemce še božjast začela metati po tleh!

Bolgarska vlada hujska vedno bolj proti Srbiji. Omenili smo pred par dnevi bolgarsko poročilo, po katerem naj bi Srbi postrelili v Ristovcu cel bataljon novincev iz Stipa, ki baje niso hoteli priseči na srbsko zastavo. Konstatirali smo pri tej priliki dvoje: prvič, da v Ristovcu sploh ni nobene garnizije in nobenega vojaka in drugič, da se ravno novinci iz Stipa nahajajo v Kragujevcu. V Sofiji so najbrže spregledali, da so preveč vneto lagali in zato sedaj poroča uradna »Agence télégraphique bulgare«, da so bili postreljeni ti novinci v Ristovcu in Kragujevcu. Seveda, ko so že toliko poročali o Ristovcu, ga sedaj pač niso mogli kar zamlotati, temveč so ga vnovič omenili, obenem so pa omenili tudi Kragujevac, samo da se jim ne bi mogla očitati očitna laž, ampak pomagano jim ni s tem nič, ker Ristovac ni pozabljen in je očitno, da so poslali iz Sofije novo poročilo samo zato, ker so sprevideli, da mora biti človek pri laganju vsaj malo previden. Najlepše pa še pride. Neki bolgarski poslanec po imenu Naumov se namerava podati — kakor poroča uradna »Agence télégraphique bulgare« — v Srbijo, da bi se na licu mesta prepričal o obsegu »upora« novincev iz novih srbskih krajev. Seveda ve bolgarska vlada, da bodo srbske oblasti pognale nesramnega izvalca — ker že sam namen potovanja je nesramna provokacija — preko meje, ker takega »inspiciranja« nobena država na svetu ne bi dovolila, ampak tega si bolgarska vlada najbrže tudi želi, da bi potem mogla javljati po svetu, da je izgon poslanca Naumova dokaz za resničnost onih poročil o »uporu« in »streljanju«. No, pa pametni ljudje bodo to stvar pravilno razumeli in se samo pomilovalno smejali bolgarski vladi, ki jo čaka dovolj resnega dela, pa se peča s takimi-le — otročarijami.

Zveza županov in podžupanov na Krasu. Letno občno zborovanje se bo vršilo 20. maja t. i. ob 10. uri dopoldne v dvorani c. kr. okr. glavarstva v Sežani. Dnevni red: 1. Poročilo predsednikov. 2. Čitanje zapisnika o lanskem zborovanju. 3. Poročilo blaginjskega. 4. IX. avstrijski vinarski kongres v Gorici. 5. Resolucije. 6. Volitev novega odbora. 7. Predlogi. Pripomba. Ako se ob napovedani uri ne zbere zadostno število članov, zborovalo se bo pol ure pozneje po istem sporodu ne glede na število udeležencev.

Že v četrtek, dne 28. t. m. se prične gostovanje ljubljanskega dramskega ansambla pod vodstvom režiserja g. Milana Skrbinška. — Prva predstava se vrši v Kranju, kjer se uprizori v četrtek, dne 28. t. m. ob pol 9. zvečer tridejanska burka »Maks v škripih« z gopovetom J. Povhetom v naslovni vlogi. Nato gostuje ansambl zapored v naslednjih krajih: Trzin, Jesenice, Celovec, Maribor, Ptuj, Ljutomer, St. Jur, Celje, Zalec, Vransko, Zagorje, Trbovlje, Krško, Brežice, Novo mesto, Metlika, Karlovec, Črnomelj, Ribnica.

Skandal. V S. na Predarlskem je umrl zadolžen posestnik, zapustil je 8 nepreskrbljenih otrok. Najstarejši še ni dopolnil 14. leto. Po pogrebu se je zbralo 70 »žalujočih« v bližnji gostilni ter jedlo in pilo na vse pretege »na čast in spomin pokojnika«. Na koncu so se navzoči med seboj stegli. Račun pa je morala — po tamošnji navadi — plačati uboga vdova z osmimi sirotami.

Nesreča. — Dva prsta mu je zmečkalo. 23letnemu delavcu Lovru Bratušu, ki je uslužben pri električnih napravah na Završnici nesrečnega imena, je padla te dni pri skladanju železnih cevi ena, več stotov težka cev na roko in mu je zmečkala dva prsta leve roke.

Hudobija. Neznani storilec so v eni zadnjih noči odnesli iz verande posestnika in gostilničarja Alberta Vodnika v Podutiku deset stolov. Nesli so jih na travnik blizu hiše in jih tam razbili.

Tatvina lesa. V gozdu »Smrekovica« pri Goricah so v zadnjem času posekali neznani storilec 46 smrekovih dreves v vrednosti 442 kron. Posekana drevesa so tatovi tudi odnesli.

Cerkniško jezero. Meseca aprila ni padlo v okraju cerknškega jezera toliko dežja kakor v mesecu marcu. Zaradi tega se je gladina jezera v gorkih aprilovih dneh več kakor za en meter znižala. Jezero pa se je tudi skrčilo. Travniki, ki leže nekoliko višje pod gladino jezera in to pri Dolenji vasi, pri Zgoranjem in Dolenjem Jezeru so bili že koncem meseca aprila brez vode.

Med tem je začela trava kaj hitro in lepo rasti. Tudi v sredini se že kažejo temnozeleni otocičji z vodno travo in bičjem. Tam stoji voda deset do trideset centimetrov visoko. Po par lepih dneh bo voda zapustila tudi te kraje. Sedaj leži še vedno 1200 hektarjev zemlje pod vodno gladino. Srednja globočina jezera znaša približno 175 centimetrov. Pri normalnem padanju dežja se lahko pričakuje, da bo voda popolnoma izginila v začetku julija.

K ljudskemu gibanju na Kranjskem. V političnem okraju Litija (35.969 prebivalcev) je bilo v prvem četrtletju tekočega leta 75 porok. Novorojenčkov je bilo 279, umrlo jih je 200; med temi 55 otrok v starosti do petega leta. Starost od 50 do 70 let je dočakalo 43 oseb, čez 70. leto 58 oseb. Na jetiki je umrlo 28, na vnetju pljuč 13, na difteriji 2, na kozah 3, na škrlatinki 5, na vročinski bolezni 2, na slučajnih smrtno nevarnih poškodbah 3, na samomoru 3 in na uboju ena oseba; vsi drugi na različnih boleznih.

Kos zidu mu je padel na nogo. Te dni je padel posestniku in mesarju Mirku Guštinu iz Velikih Lašč na nogo velik kos cementnega zidu in ga težko poškodoval.

Nesreča pri regulaciji hudournika. Minerju Janezu Sturmju iz Gabrijl je te dni pri regulaciji hudournika padel težak kamen na levo roko s tako silo, da mu je odtrgalo prst.

Požar. V nedeljo ponoči je začelo goreti pri posestniku Jakobu Struklju na Grosupljem. Ogenj je uničil troje gospodarskih poslopij. Kakor se govori, je ogenj podtaknila zlobna roka.

Goljufije lastnika bančne trgovine. Dunajska policija je aretirala preteklo soboto lastnika bančne trgovine Kassa-Kuppis in drug 31letnega Hermana Marinitscha, ki je ogoljufal veliko število ljudi za več tisočev. Doslej naznačena škoda znaša 60.000 kron.

Hudobija. V velikem svetniku posestnika in cesarskega svetnika Burde v Prnjavorju v Bosni, odkoder se izvaža vsako leto na tisoče kilogramov karpov, je te dni porazlo osem fantov mreže in je pobralo veliko rib. Lastnik ima vsled tega velikansko škodo.

Samomor bogataša in človekoljuba. Kemik Josip Stumpf iz Osjeka je izvršil dne 11. t. m. samomor. Zapustil je en milijon premoženja. 150.000 kron je daroval mestu v ta namen, da se zida bolnica. Vzrok samomora je neznan.

Temen slučaj. V bolnici v Kolinu je te dni umrla mlada deklica. Tik pred svojo smrtjo je izpovedala, da ji je obljubil zakon neki carinski uradnik. Ta se je tudi pojavil v bolnišnici in je zahteval osmrtnico, da dvigne dva tisoč mark, s katerimi je zavaroval svojo nevesto na življenje. Možakarja so aretirali. In doglalo se je, da je mož oženjen in oče več otrok. Govori se, da je aretiranec deklico zastrupil.

Umor in samomor vojaškega begunca. Gostilničarjev sin Albert Dörr, ki je ušel od svojega polka v Litomeřicah je te dni ustrelil svojo dvajsetletno ljubico Zofijo Rözlerjevo, nakar si je poglaval še sam kroglo v glavo.

Socijalni demokratje Svíce so na svojem letošnjem kongresu med drugim sklenili tudi tole: 1. Vsa zborovanja naj se vrše brez alkohola. 2. Pri veselicah naj se toči kolikor mogoče brezalkoholna pijača. 3. Po vseh strokovnih društvi naj se vrše redna predavanja o alkoholnem vprašanju. 4. Strankino časopisje naj redno prinaša protialkoholne članke. 5. Zidajo naj se hiše z vrvtvi za delavstvo, v katerih bližini ne sme biti nobene gostilne.

Dinamiten napad na cerkev. V rimsko-katoliško cerkev v Zboru Baracsu na Ogrskem je preteklo nedeljo zjutraj med mašo padlo dvoje dinamitnih patron, ki sta eksplodirali. Storitice so aretirali. Pri njih so našli veliko množino dinamita in prižigalnih sredstev. Zločinci so izpovedali, da so imeli namen, spraviti cerkev v zrak.

Razvita kultura. V Corbelli pri Salernu na Italijanskem se je spravilo vkup kakih šest sto kmetov, ki so začeli iskati kosti neke svetnice. Svetnica se je baje prikazala neki ženski in ji naročila, da se morajo njene kosti najti in slavnostno pokopati. Kmetje so začeli kakor obsedeni razkopavati tla na več kilometrov široko in so uničili s tem vsa polja in žita na njih. Tudi drugod cveto »Johance«, ne samo na Kranjskem.

Sleparka na debelo. 36letna privatistinja Magdalena Laš z Dunaja je izvršila te dni veliko goljufijo po vzorcu madame Humbert iz Pariza. Od nekega učitelja godbe je izvabila celo njegovo premoženje

63.000 kron pod pretvezo, da bo pod-
dela 800.000 kron. Sleparko je
policija aretirala in jo izročila sodi-
šču.

* Mlada morilca. Kakor smo že
poročali, je bil med avtomobilno
vožnjo na nemški meji pri Kolmarju
umorjen sofer Kohler. Zda se je
dognalo, da je Kohlerja umoril 18-
letni sin nekake stavbenega podjet-
nika Frutza in njegov tovariš Mam-
ber, ki je tudi star šele osemnajst
let.

* Beg umobolnega zdravnika.
Zdravnik dr. Arndt, ki je pred krat-
kim izprožil več streliv iz samo-
kresa na člane medicinskega častne-
ga sode v Münstru in ki so ga iz-
ročili v neko blaznico, je dne 15. t.
m. pobegnil iz zavoda in se je odpe-
ljal v inozemstvo.

* Baritonist dvojen rešitelj. Radi
velikega dirindaja in gučije pri pri-
hodu nekake parnika v Rovinju, sta
padli sestri Carluto, prva devet,
druga trinajst let stara, v morje. Se-
stri bi bili gotovo utonili, ker se je
mlajša krepko držala starejše. Barit-
onist Franc de Marchi, ki je član
operne družbe Bolhème, ki se mudi
sedaj v Rovinju, je skočil občečen v
morje in je rešil obe deklici.

* Rodbinska tragedija. Profesor
na višji realki v Hirschbergu v Šle-
ziji dr. Timie, je dne 15. t. m. ustrelil
svojo ženo na njeno željo. Timie-
jeva žena je bolela za neozdrav-
ljivo boleznijo. Profesor si je nato
pognal kroglo v glavo in se je tako
težko ranil, da bo najbrže oslepel,
če bo sploh ostal živ.

Nameravan atentat na ekspresni
vlak. Železniški čuvaj severne pa-
riške železnice Ulys Poulain je bil
dne 14. t. m. ne daleč od Chantillyja
v svoji čuvajnici ustreljen. Njegova
žena je takoj prevzela službo svo-
jega moža in je ustavila vlak. Nje-
nega moža so položili v voz, vendar
je par minut nato izdihnil. O storilcih
ni ne duha ne sluha. Kakor se sodi,
so storili zločin anarhisti, ki so na-
meravali izvršiti atentat na vlak.
Drugo mnenje je pa to, da gre v
tem slučaju za maščevanje še živečih
tovarišev avtomobilskih apašev
Bounota in Garnierja. Ustreljeni ču-
vaj je l. 1912 preprečil atentat, ki ga
je nameraval izvršiti pariški apaš
Garnier na vlak, ki je vozil na progi
London - Pariz. Od onega časa je
dobival čuvaj vse polno pism, v ka-
terih se mu je grozilo s smrtjo.

Ljubljana.

* Prilobimo si prijateljev
med svetom — delamo na to, da
nas svet spozna, da se zavzame za
nas — to je zahteval zadnjič »Slo-
venec.« Zai, da so klerikalci toliko
pripenogli, da nas pozna svet le po
kulturnih škandalih. Tako smo po-
stali zadnje čase slavni po »Rdeči
brošuri«, po »Vodiški Johanci« in če
hoče kdo videti še kako posebnost,
n. pr. slov. dež. glavarja, ki zapira
edino slovensko gledališče edinega
slovenskega mesta. Torej smo ven-
darle svetovni.

* Iz deželne odbora. Okrajni
cestni odbori imajo pri deželnem
melioracijskem zakladu dolga po
20.000 do 200.000 K. Naroča se jim,
da te dolgove povrnejo potem najet-
ja potrebnega posojila pri kakem de-
narnem zavodu. — Onim vsem v
okrožju gravitacijskega vodovoda v
Kočevju, katerih vodovod zaradi
previsoke lege ne more dosežati, se
dovoli brezplačno potrebni cement
za zgradbo kapnic. Zaradi onesna-
ženja Save po premogokopih v Za-
gorju in Trbovljah, kakor tudi po
papirnici Leykam v Vevčah, se bo
vršila nova komisijska razprava,
na kateri bo deželni odbor v soglas-
ju z lokalnimi faktorji z vsjo odločno-
stjo zahteval odpravo onesnaženja
vode. — Dosedanja brv čez Ljublja-
nico med prisilno delavnico in dežel-
no bolnišnico se opusti, ker bo za
promet zadoščal novi mestni most
tik vojaškega oskrbovališča. — Na
prošnjo »Slovenske Sokolske Zve-
ze« bo deželni muzej ob zletnih dneh
15., 16., 17. avgusta odprt vsak dan
od 9. do 12. dopoldne in brezplačen
obisk dovoljen vsem udeležnikom
zleta, ki se izkažejo z zletno legiti-
macijo. — Vinorejskega kongresa,
ki se bo vršil septembra meseca v
Gorici, se udeležijo dežela po posebnem
odposlanstvu; razstave naj bi
se udeležile tudi večje vinorejske or-
ganizacije. Vinorejski zadrugi v Met-
liki se dovoli podpora 600 kron; žu-
pni cerkvi pri Sv. Katarini pa za na-
bavo orgel 200 K.

* Odborova seja »Matiče Slo-
venske« dne 13. maja 1914. — Pred-
sednik se najprej v toplih besedah
spominja pokojnega pisatelja Vatro-
slava Holza, potem pa poroča, da bo
c. kr. vojaško geografski zavod po-
treboval po vsej priliki več mesecev
za izvršitev korektur na Zemljevidu
slav. ozemlja. Matiča kot založnica
dovoli prevod Funtkove drame
»Tekme« v srbsčino. — Vatroslav
Holz je Matiči izročil svojo literarno

zapuščino, da jo ali sama izda ali ji
oskrbi izdajatelj. — Za II. zvezek
»Slovenskih spominov in jubilejev
(1915) bo iz Vrhlickega nekaj pre-
vedel prof. A. Funtek, monografijo
o njem pa napisal češki akademik
Vobornik; o Bolgaru Penču Slavej-
skovu bo pisal prof. Miodrag Ibro-
vac, o Kranjčeviču prof. Milaković, o
Gončarovu dr. J. Prijatelj, o dr. K.
Glaserju, prof. dr. Stebinger, o dr. J.
Sketu prof. Jos. Wester, o dr. K.
Štreklju dr. Jos. Glonar, o A. Klo-
diču dr. Hešič. — Izansko narodno
blago, ki ga uredata Fr. Milčinski in
dr. A. Breznik, izide kot vzorec ta-
kega narodopisnega dela čim preje;
Slov. narodne pesni izidejo v ured-
ništvu dr. J. Glonarja tudi letos. Ma-
tica je prejela štiri spise, ki konkur-
irajo za častno nagrado. — »Biblio-
grafija« izide kot posebna založnina,
torej v nižji nakladi za 5 let. Sesta-
vil jo bo dr. Fr. Kidrič. — Sproži se
vprašanje, ali bi ne kazalo zbrati
pravilice in povesti o Turkli, kakor
smo zbrali spomine na Francoze.
Naceloma se odobri predlog, izdati
zgodovino 19. stoletja s posebnim
ozirom na našo državo in naš narod.

* Maska imajo v škrpeli, in
sicer v četrtki (na praznik) 21. t. m.
v deželnem gledališču, kjer se pred-
stavlja ta nad vse komična burka.
Kdor se želi od srca smejati, naj ne
zamudi te predstave. Burka je iz-
borno naštudirana. V glavnih vlogah
so zaposleni gg. Povhe, ki igra glav-
no in nad vse komično vlogo navi-
hanega Maksa, Danilo dobrodušnega
strička, ga. Juvanova razposajenega
škrate, ga. Bukšekova in g. Šest za-
ljubljeno zakonsko dvojico, katero
spravi navihani Maks v grozno za-
drego s tem, da je potegnil svojega
strička (Danilo). V manjših vlogah
sta zaposlena gđc. Rakarjeva doji-
lja, g. Habič sluga. Začetek ob četrti
na devet. Cene srednje!

* Na naslov društva za varstvo
živali. Ljudje se vedno vprašujejo,
če se omenjeno društvo obstoja, ker
slučaje trpinčenja živali je vedno
vse polno. Tako škandalozno trpin-
čenje živali je v nekem hlevu v Preč-
ni ulici, kjer konji ne dobe po cel dan
krme. Človeku se mora ta žival kar
v srce smiliti. Konji vozijo ves dan,
zvečer pa jih hlapci v hlev privežejo
če se jim zljubi, jim dajo zadosti
krme, če ne, pa ostanejo kar ob
svojem, kar je največkrat. Drugo ju-
tro pa se jih brez vsega krmljenja
zopet v voz vpreže. Preteklo soboto
je zmanjkalo krme in konji so bili na
to v nedeljo cel dan brez krme, če
ne že v soboto. Hlapci so se nekaj
med sabo prerekli radi tega in eden
izmed njih je rekel: »Kaj konji, homo
že jutri (v ponedeljek) kli po foter,
samo da imamo mi kaj.« Zda pa
pomislite, koliko časa so bili konji
brez krme. Tak hlapec ne zasluži
druga kot vsak dan enkrat jedi,
petkrat pa leskovega olja. Pred
kratki je poginil tudi en konj in
pravilo baje zaradi lakote. Gospo-
dar ima krme dovolj, a jo morajo
hlapci k hlevu navoziti in, ker men-
da nimajo zadostnega nadzorstva ter
je gledajo, da so sami siti, pa vsled
malomarnosti žival strada. Zatorej
tem potom apeliramo na merodajne
faktorje, da napravijo čim preje temu
škandaloznemu trpinčenju živali ko-
nec. — Ljubitelji živali.

* V nedeljo nastopijo v Ljub-
ljani slušatelji brnske tehnike proti
našemu domačemu moštvu »Iliriji«.
Lansko leto, ko je bila pri nas »Sla-
vija«, smo imeli priliko pozdraviti
v Ljubljani prvo češko moštvo. V
nedeljo bo torej brnska tehnika dru-
go češko moštvo, ki nastopi na naš-
ih tleh. To moštvo si je priborilo
med češkimi moštvii častno mesto.
Upajmo, da bo naše občinstvo v obil-
nem številu posetilo to zanimivo
tekmo.

* VII. redni občni zbor »Slo-
venskega lovskega društva« se je vr-
šil v nedeljo dne 17. t. m. v restav-
raciji glavnega kolodvora. V novi
odbor so bili izvoljeni sledeči gg.:
predsednik dr. Lavrenčič, podpred-
sednik Fr. Urbanc, ostali odborniki
gg.: Klobučar, Martinc, Ponešek,
dr. Tavčar ml. prof. Lokar, Jul. Maz-
zelle, dr. Jane, Kemperle, Sturm,
Lah, Pauser, Rus, Mišič in Vencaj.
Namestniki gg.: dr. Kavčič, Maček,
Seidl, Klemenč, Šerko, Hutter, Bo-
rovnik, Mladič, Košir, Pahernik, Er-
hartič in Leutgeb. Pregledovalca ra-
čunov gg. M. Verovšek in A. Vsič; na-
mestnika Jeruc in Ravnihar.

* Ustanove za invalide. Dru-
štvo gospa Rdečega križa za Kranjsko
odda letos zopet 12 ustanov za
vojaške invalide po 79 K 80 vrn., da-
je 12 ustanov po 40 K za revne vdo-
ve in sirote po ranjenih vojakih, ter
8 ustanov po 40 K za uboge vojaške
sirote. Podrobnosti so razvidne iz
vladnega razpisa, ki je javno nabit
na mestnem magistratu.

* Velik dobrodelni vojaški kon-
cert se vrši v četrtki, dne 21. maja
t. l. ob pol 4. uri popoldne v parkho-
telu Tivoli v korist dijaških izleto-
ma na Adrijo. Proizvajala ga bo po-
polna vojaška godba c. in kr. pehot-
nega polka Albert I. kralj Belgije

štev. 27. Vstopnina 40 v. Preplačila
se hvaležno sprejemajo.

* »Društvo za zgradbo Sokol-
skega doma v Štepanji vasi« nazna-
nja, da se na večeraj določena vese-
lica vsled neugodnega vremena ni
vršila. Opozarjamo pa slav. občin-
stvo, da se veselica vrši ob vsakem
vremenu na praznik dne 21. t. m. z
istim sporedom. Prijatelji štepanjske-
ga Sokola, prihitite v obilnem številu
na našo prvo prireditve ter nam
pomagajte na ta način do naše last-
ne strehe. Zabava bo gotovo izvrst-
na, postrežba pri br. Briclju pa je že
itak na najboljšem glasu. Torej na
svidenje! Nazdar!

* V nedeljo vsi v Šmarje. Zlet
Sokola I. v Šmarje bo privabil go-
tovo mnogo občinstva iz mesta in
okolice v lepo šmarsko dolino. Pri-
jateljem prirode se nudi lep izlet
preko Golovca, ev. preko drugih gri-
čev. Na svidenje!

* Nesreča. Preteklo soboto po-
noči se je na državnem kolodvoru v
Spodnji Šiški ponesrečil 28letni noč-
ni čuvaj Ivan Erjavac pri premika-
nju železniških voz. Poškodbe so
bile tako težke, da so morali Erjav-
ca prepeljati v deželno bolnico.

* Vse je hotela imeti zastoj.
V petek je tukajšnja policija areti-
rala neko brezposelno kuharico iz
Rakeka, ker je napravila v zadnjih
dneh po raznih ljubljanskih gostilnah
več dolga, ki ga ni hotela plačati.
Kuharica se bo morala radi tega za-
govarjati pred tukajšnjim okrajnim
sodiščem.

* Aretacija v Štepanji vasi.
Pretekli petek je policija aretirala
v Štepanji vasi 42letnega brezposel-
nega Antona Kopitarja iz Most v
kamniškem okraju. Anton Kopitar
se bo moral zagovarjati radi vlaču-
ganja pred tukajšnjim okrajnim so-
diščem.

* Konj ga je udaril s kopitom.
Dinarja Janeza Goršiča iz Ponove
vasi je v Bončarjevem hlevu udaril
neki konj s kopitom s tako močjo,
da so morali Goršiča prepeljati v
deželno bolnišnico.

* Cirkuski ravnatelj Raktey,
oziroma Raktelj, ki prireja sedaj
predstave v Lattermannovem dre-
voredu, je rodom Kranjec, pristojen
v logaško občino. Moža je doletela
žalostna usoda. Z velikim cirkusom
je prepotoval balkanske dežele do
Turčije in Male Azije, Italijo in Spa-
nijo. Balkanska vojna je presenetila
Raktejevo skupino v Bolgariji sre-
di zime. V Bolgariji so mu poginili
konji, umetniki pa so se razšli na
vse strani. Raktelj je ostal s svojo
ženo, plesalko na vrvi. Po balkanski
vojni sta osamel potovalec s svojim
»zahodnoindijskim opicim cirkusom«
v ogrskih provincah, kjer ju je pri-
jela roka pravice, ker nista imela v
redu papirjev in nobene licence za
predstave. Rakteja so zato z ženo
in njegovimi živalmi po odgonu po-
slali v Budimpešto. Sedaj pa je od-
šel Raktelj s svojim obubožanim cir-
kusom v Ljubljano — ostalo mu je
še nekaj izbornih dresiranih opic —
in prireja predstave proti borni
vstopnini. Živali, kolikor jih še ima,
so prav čedne. Priporočamo občin-
stvu obisk tembolj, ker je Raktelj
ki je nekdaš stal na čelu velikega v-
sijajnega cirkusa, res usmiljenja vre-
den in ker je pristojen na Kranjsko.

* Izgubila se je v soboto do-
poldne denarnica z vsebino 100 K
bankovca ter 1 krono. Dotičnik je bil
opazovan, ter se ga pozivljalo, da isto
odda tekom treh dni pri c. kr. držav-
ni policiji, da se izogne sodnijskim
neprilikam.

* Izgubila se je v soboto zju-
traj od Kosez do državnega kolo-
dvora v Šiški srebrna ura z veri-
žico. Pošten najditelj naj jo odda g.
Francu Debevniku (skladišče pri
Krisperju na Dunajski cesti).

* Našel se je na policiji mlad
pesek rjave barve z dolgo dlako.
Poleg tega so se na policiji našle
še od 13. do 16. maja sledeče stvari:
denarnica z 2 K 81 v, vznoza veriga
(okrog štiri metre dolga), 30 kron v
zlatu (najdeno dne 12. aprila), sre-
brna damska ura s športno verižico,
sod za olje, denarnica z 90 v, zavitek
belega platna, etui s srebrno žensko
uro in z dolgo duble-verižico (naj-
deno 2. maja.)

* Umrla so v Ljubljani: Terezija
Lesjak, vpok. sodnega sluga žena,
60 let. — Marija Bajt, 6 tednov. —
Neža Pelc, zasebnica, 79 let. — Štef-
ka Notar, hči železniškega kurjača,
4 mesece. — Ana Osaben, železni-
skega nadspovednika žena, 62 let.
— Ema Podraž, žena gostilničarja
in posestnika, 34 let. — Marija Pod-
krajšek, bivša trgovka, 66 let. — Va-
lentin Šebat, poštni poduradnik v
pok., 66 let. — Ivan Epich, delavec,
27 let.

Trst.

Prejeli smo: Škandalozne raz-
mere v inženirski zbornici za Pr-
morie, Kranjsko in Dalmacijo. Iz ju-
goslovanskih inženirskih krogov smo
prejeli obširne informacije glede

Gostilna. Anton Ivančič Buffet.

TRST. Andemo de Toni, via Nuova 5. TRST.

Tržaškemu občinstvu in v Trst prihajajočim Slovincem jamčim za pristna
istrska, vipavska in dalmatinska vina, kakor tudi vedno sveže pivo in
izborno mrzlo in gorko kuhinjo.

TRST Odlikovana pariška čevljarna TRST
(Calzoleria Parigina).

Velika izbira čevljev za gospode, gospe in otroke.
Cene zmerne. Cene zmerne.

Ulica Carducci štev. 15.

FRAN MALIS,

diplomirankrojač.

Trst. - Ulica Tor S. Piero 4 - Trst.

Podružnica: Nabrežina 99.

Il ste že bili v čevljarnici

Antona Javernika, Trst,

ulica Farnetto 33 ??

Sprejemajo se tudi popravila.

škandaloznih razmer, ki vladajo v
tej javni instituciji, namenjeni v var-
stvo in obrambo interesov civilnih
inženirjev in geometrov. Slovenske-
mu inženirskemu naraščaju stavijo
italijanski nasprotniki, ki so po šte-
vilu močnejši, silne težkoče, zlasti
njih stremelju po osamoosvojitvi
stavijo ti faktorji, kakor tudi neka-
tere politične oblasti in velike tvor-
nice znatne zapreke. Slovanski teh-
niki se morajo za svoje temeljne
pravice boriti proti številnejšemu
nasprotniku, ki je obenem povsem
stanovske zadeve obrnil na politič-
no-nacionalno polje. V zbornici, ki je
pred letom dni konstituirana oziro-
ma se je pričela konstituirati, vlada
pred vsem italijansko strankarstvo,
ki ne poveljuje nikdar in nikjer naj-
primitivnejših pravic manjšine. Leto
dni je že minulo po konstituciji
zbornice, toda še do danes ni bilo
prve glavne skupščine, ki bi dolo-
čila prispevke in poslovni red zbor-
nice. In zakaj? Zaradi nacionalno-
šovinistične politike italijanske zbor-
nične večine, ki se tudi vedno in po-
vsod drži principa: »Trieste sempre
italiana!« Italijani zlorabljajo stanov-
sko institucijo, ki bi morala varovati
in ščititi tudi interese slovenske
manjšine. Italijanska večina je krat-
koma dejansko proglasila italijan-
ščino za poslovni jezik zbornice. Ta-
ko dopisujejo in poslujejo izključno
italijanski. Proti takemu sistemu
mora slovenska sekcija nastopati
sklenjeno in strnjeno vrstah, kakor
en mož. V interesu slovenskih inže-
nirjev je torej, da se vsi brez izjeme
udeležijo glavne skupščine, ki je skli-
cana danes na 23. t. m. ob 10. uri
dopolndne.

I. redni občni zbor narodno-
socialne mladinske organizacije se
je vršil v nedeljo ob lepi udeležbi tr-
žaške slovenske mladine. Občni zbor
je otvoril brat J. Požar, ki je v otvo-
ritvenem nagovoru naglašal, da se
ni v prošlem letu mogla organizacija
razviti radi obžalovanja vrednih ne-
spozumljenj, katere so pa v odbo-
rovo veselje sedaj ponehale tako, da
se lahko takoj začne z namenjenim
delom. Organizacija je nepolitična;
s tem pa se ni rečeno, da nima pra-
vice braniti pravice svojega progra-
ma in dela. Z ozirom na težki polo-
žaj vsega delavstva in še posebej
tržaškega, je upati, da najde ta klic
odmeve v srcih vse tržaške sloven-
ske mladine, ki je poklicana, da brani
to, kar so ji izvojevali predniki in
oskrbi za nove pridobitve. Podelil
je besedo bratu tajniku Široku. Pre-
čitano poročilo društvenega delova-
nja kakor tudi referat je bilo vzeto z
zadovoljstvom na znanje. Ker je brat
blagajnik odsoten, je podal br. tajnik
v kratkih besedah oris društvenega
prometa, dohodkov in stroškov. Na
to je bila sprejeta kandidatska lista,
katero so sestavili nar. socialci prejš-
nji večer na sestanku pri Sv. Jakobi.
— Pri slučajnostih se je priglasil
k besedi prvi brat Brandner. Govoril
je o položaju slovenske mladine v
Trstu, obravnaval italijanske organi-
zacije in nemška društva za mladi-
no, ter preciziral svoje mnenje o or-
ganizaciji slovenske mladine v Tr-
stu. Obsodil je napad na slovenske
poslance v tržaškem občinskem sve-
tu, ter pojasnil vladno stališče glede
slovenskih šol. Povdarjal je jugoslo-
vansko misel med nami, ki nas more
edina preroditi in končal z željo, da
se organizacija razvije po svojem
programu. Nar. soc. mlad. org. ima
pred očmi le izobraževalni namen
in cilj; kdor sodi drugače, nas ali ne
razume ali pa neče umeči. Govornika
so poslušalci večkrat prekinili z od-
bravanjem. V kratkem se skliffe shod
na katerem bo mladina svoj namen
pojasnila celi tržaški slovenski jav-
nosti. — Brat Ferjančič je omenil
italijansko ruvanje proti tržaškim
Slovincem, ter pojasnil, kako vzga-
jajo Italijani v svojih rikreatorijih
sovražnike Slovanov in države. S
pozivom po združitvi je dosegel pri-
znanje. — Nastopilo je še več go-
vornikov, ki so pa bili kratki. Vsi pa
so naglašali, da mora nar. soc. mlad.
organizacija postati središče tržaške
slovenske mladine, ki je zapostav-

ljanj sita do grla. Zborovalci so se po
predsednikovi zahvali za udeležbo
razšli in zavesti in prepričanju, da je
rešitev naraščaja samo v vrstah
N. S. M. O. Po zaključenem zboro-
vanju se je v društvo vpisalo lepo
število novih članov. Organizacija
bo takoj pričela z delom. Zelimo ji
najlepših uspehov in zmag.

Shod N. D. O. v Škedenju je uspel
v popolnem redu. Ker ne moremo
obširneje poročati danes, prinesemo
natančnejše poročilo v jutrišnji šte-
vilki.

Pevsko društvo »Kolo« v Trstu
je priredilo v nedeljo v Barkovljah
prvo pomladansko veselico. Spored
je občinstvo zelo zadovoljilo. Pevske
točke so se izvajale z gotovim na-
stopom in dobro interpretacijo. Pri
veselici je sodelovala mlada mando-
linistična skupina »Viktor Parma«,
ki je občinstvo lepo zabavala. Vsi
udeleženci so bili prireditve veseli.

»Piccolo« se trudi na vsi moč,
da bi bila Legina proslava v Šked-
nju čimbolj sijajna. O zadevi bomo
pisali še naslednje dni.

Ogenj. V hiši št. 14. ulice Giu-
liani je v soboto zjutraj izbruhnil
ogenj in napravil majhno škodo. Og-
njegasci so nastali ogenj takoj poga-
sili.

Sad italijanske fakinaže. V so-
boto zvečer je napadlo kakih 7 Ita-
lijancev pred šentjakobsko cerkvijo
uslužbenca trvdke Holt in godca N.
D. O. Matijo Čermelja. Eden izmed
napadalcev je Čermelja urezal z no-
žem po licu in ga ranil tik ob ustni-
cah. Falotski napadalec je nato zbe-
žal. Naši ljudje ne bodo kmalu niti
varni hoditi po ulicah.

Rabuka. V neki staromestni go-
stilni se je spilo v soboto zjutraj več
ljudi. Da ne bo spor brez posledic,
so precej močno porezali 25letnega
mornarja Missana Hamedulija, ki je
ranjen na več mestih. V glavo je do-
bil tudi kozarec. Ko so prepeči vi-
deli, da Hamedulis močno krvavi,
so zbežali. Ranjeni mornar se je za-
tekel na »Igeo«.

Kolesar je podrl gletno J. Musi-
na, ki je šla v soboto zvečer po
Acquedotto. Ljudje so jo spremljali
na zdravniško postajo, kjer so dekleta
obvezali.

Pes je ugriznil 10letnega učenca
Oskarja Čehovina v desno zapestje.
Čehovinu so podelili na zdravniški
postaji prvo pomoč.

Se en slučaj. Pri Sv. Mariji Mag-
daleni zgornji je vgriznil nek poluči-
ni pes 10letnega dečka Petra Cunjo,
ki je moral iskati zdravniške pomoči.

Tragedija grofice.

Značaj grofice Tiepolo je bil
sploh precej nenavaden. Ne le Poli-
mantiju je pisala, temveč tudi prejš-
njim slugom svojega moža. S tem
pravzaprav zgube dopisnice, ozi-
roma razglednice, ki jih je dobil Po-
limanti od grofice, svoj pomen. Pi-
sala je pač iz ljubeznivosti, ali pa
tudi iz manije. So ženske, ki strašno
rade pišejo, drugače se jim pa ne
more kaj očitati.

Proces v Onegliji ne poteka
mirno. Pride mnogokrat do scen, ki
čitatelja zapiskov s sodne dvorane
naravnost frapirajo.

Par važnih momentov za pri-
mer:

Pisali smo že, da je brat ubi-
tega Polimantija pripovedoval, da je
spremljal grofico v kopališče in tam
ga je ona enkrat poklicala in mu
naročila, da prinese kopalni plašč.
Ko je stopil v kabino, je tam stala
grofica popolnoma naga.

Priča Luccioli, bivši sluga pri
možu grofice Tiepolo je to pripo-
vedovanje in trditve Polimantijevega
brata odločno zanikaval in ener-
gično dokazoval, da je bilo kaj ta-
kega nemogoče; to pa zato, ker Po-
limantijev brat grofice ni nikdar v
kopališče spremljal, temveč vedno
le on, Luccioli. Pri konfrontaciji je
Polimantijev brat dejal, da je bila
morda le na pol naga. Takoj nato je
povedal nov slučaj. On je krojač in
je delal tudi za grofico obleko. Ne-

Svet brez mož!

Najfinejša veseloigra
te seziže, 4 deli,
mного smeha.

Petek 22.
Sobota 23.
Nedeljo 24.
Ponedeljek 25.

Kino-Ideal

Magde Lessing
poznana iz Modre miške
v glavni vlogi.

kega dne ji je prinesel jopico, da bi jo pomerila. Pomerila sta jo, pri tem se je grofica pokazala z napol razgaljenimi prsi in golima rokama. Za intimno razmerje med grofico in njenim slugom se je hotelo dobiti oporišče tudi v naslednji okolnosti:

Priča Enrico Carminati je izpovedal, da mu je neki Bensa pripovedoval, da je videl, kako je Polimanti pod grofičinim oknom zažvižgal, nakar je prišla grofica in šla sta na izprehod.

Bensa, zaslišan kot priča, zanikava, da bi bil kdaj kaj takega trdil in da tudi ni mogoče, kar se ni nikdar zgodilo. Pri konfrontaciji Carminati ni vedel, kaj bi rekel.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

ČEŠKO-NEMŠKA SPRAVNA POGAJANJA.

Dunaj, 18. maja. Danes je konfiriral predsednik dr. Sylvester s poslanci in delegati nemških strank s Češkega.

Rezultat konference je bil ta, da se je sklenila prva seja češko-nemških spravnih pogajanj za na dan 4. junija. Konferenc se bodo udeležile vse stranke obeh narodnosti.

Popoldan je bila seja nemških poslancev in delegatov. Na seji je bil govor o Kalzlovih »spominih« in o Švihovi aferi, posebno pa v zvezi s pisem nemškega Volksrata. (Kakor je znano, je Klofač pred poroto povedal, da je policijski komisar dr. Klima nagovarjal češkega poštnega uradnika, da bi mu za 24 ur prepuščal pisma nemškega Volksrata.) Nemški delegati so sklenili brezobzirno postopati, zahtevali so strogo preiskavo in kazni za vse, ki so krivi.

VOJSKA V AMERIKI.

London, 18. maja. Iz Vera Cruz se poroča, da so ustaši napadli mesto Saltillo. Govorijo se, da so mesto že tudi zavzeli. Napad je vodil general Villa.

ALBANSKE HOMATIJE SE BLIŽAJO UREDITVI.

Dunaj, 18. maja. »Wiener Allgemeine Zeitung« potrjuje, da se mudi predsednik provizorične epirski vlade Zographos v Santa Quaranti, da dobi sankcijo epirske vlade glede sklepov na Krfu med Zographosom in člani mednarodne komisije. Člani mednarodne komisije so se podali takoj v Drač, da predložijo sklepe knezu Wiedu.

Upanje je, da bo v Draču in Santa Quaranti pridobljena sankcija za sklepe na Krfu.

SABOR.

Zagreb, 18. maja. Sabor je sklican na 26. maja.

ALBANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 18. maja. Albanski ministrski predsednik Turkan-paša je danes konfiriral z grofom Berchtoldom in grofom Tiszo. Zvečer so mu na čast napravili večerjo.

KUGA NA RUSKEM.

Petrograd, 18. maja. Pri Bakuni razsaja kuga. 20 oseb je že umrlo.

Po sklepu lista.

Sinoči so razposlali klerikalci po Notranjskem brzojavke, da je sklenil deželni odbor razpustiti gospodarski odbor mesta Postojne. V tem smislu je prinesel tudi včerajšnji »Slovenec« notico. Vsakdo je že na prvi hip spoznal, da so napravili klerikalci s to vestjo takozvani volilni manevar. Razposlane brzojavke potrjujejo to in pričajo, kako se boje klerikalci današnjih volitev. Naravnost obup pa je moral siliti S. L. S., da se je zadnji trenutek poslužila tako nizkega sredstva; kajti laž je, da le deželni odbor sklenil razpust gospodarskega odbora v Postojni.

Od najmerodajnejše strani smo pooblaščen izjaviti, da se tak sklep niti v sobotni seji deželnega odbora, niti včeraj ni sklenil. Klerikalci so raztrosili po Notranjskem to gorostasno laž samo iz gole bojazni pred kandidatom Notranjcev Josipom Lavrenčičem. Upajmo, da bodo Notranjci odgovorili s podvojeno agitacijo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. V. Roman »Srce in meč« ne izide v posebni izdaji. — Cerknica: Pride pozneje, ko bo obravnavala. — Razne dopisnike prosimo potrpljenja. Dopisi naj bodo kratki in pisani s črnilom. Predolgi dopisov ne moremo prinašati.

Mali oglasi.

Konfekcijska trgovina A. Lukič, Ljubljana, Pred škofijo 19, priporoča bele birmanske obleke za dečke in deklice, po najnižjih cenah. 397—10

Šivilja išče dela na dom ali h kaki boljši rodbini. Ponudbe na anončno ekspedicijo v Ljubljani. 424—2

Samostojnega kovaškega pomočnika in enega valenca sprejme takoj Valentin Urbančič, kovaški mojster, Ljubljana, Dolenjska cesta števil. 1. 425—2

Plašče (Arbeitsmäntel) v vseh barvah, priporoča gg. zdravnikom, lekarnikom, magistrim, zobozdravnikom, brivcem, špecerijskim in tiskarskim pomočnikom po nizki ceni, konfekcijska trgovina A. Lukič, Ljubljana, Pred škofijo 19. 398—10

Stavbni, umetni in konstrukcijski ključavničar Ivan Meglič, v Ljubljani, Prule 6, sprejme takoj 3 valence in se priporoča sl. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela. V zalogi ima fino izdelana, patentirana kurilna vrata za peči in štedilnike.

Meblovana mesečna soba s posebnim ugodom za enega ali dva gospoda se odda s 1. junijem. Stari trg št. 3. II. nad. levo. 413—1

KORESPONDENCA.

Mlad gospod želi zaradi osamljenosti korespondence s 16letno gospico. »Tetomil«, Ljubljana, poštnoležeče. 431—1.

„BALKAN“

Trgovska, spedijska in komisijska del. družba

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33 — Telefon št. 100.

(Centrala: TRST)

mednarodna spedijska, spedijske in zavarovalne vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti, Prosta skladišča za redni in izredni prevoz blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za skladiščenje in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani z patentiranimi pohištvenimi vozi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotacije itd.

Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozovnih listov: »Dalmatije« delniške parobrodne družbe v Trstu, brzojavne proge Trst-Benke in obratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripcevih & Co, Trst Avstrijskega Lloyd-Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek »Jadranske banke«.

Zmerne cene.

Točna postrežba.

Tukajšnja podružnica neke prvovrstne in najbolj vpeljane inozemske zavarovalne družbe za življenje sprejme

2 potovalna uradnika

ki morata biti reprezentativna in v stroko dobro vpeljana. Plača stalna in visoka. Ponudbe je pošiljati na poštni predal 23.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebnih za modistke. — Popravila se točno in najceneje izvrše.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :

v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini

tvrdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred škofijo števil. 3. — Medena ulica.

: Poseben oddelek v prvem nadstropju :

Cenik na zahtevo brezplačno in poštino prosto.

Edina primorska tovarna dvokoles „Tribuna“ Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej. plovbar. Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrilov itd. itd.

F. Batjel

Gorica, Stalna ulica števil. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Lahck koleselej

dobro ohranjen se kupi. Ponudbe na „Anončno ekspedicijo“, Josip Hočevar v Ljubljani.

Slovinci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Za binkoštno praznike.

Velika prodaja oblek za gospode, dečke, dame in deklice. Primerna birmanska darila po globoko znižanih cenah priporoča

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Telefon 132.

Telefon 132.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Št. 246.

Razglas.

Ker se množe slučajji, da prihajajo p. n. člani z več ali manj neutemeljenimi zahtevki na povračilo raznih stroškov iz sredstev blagajne, se daje v smislu sklepa seje načelstva z dne 27. marca t. l. na znanje, da se bo blagajna poslej ozirala le na zahtevke, ki se dajo spraviti v sklad s 1. in 2. odstavkom § 13. blagajničnih pravil in se glasita:

Zboleli člani teži, ako se ne zdravijo v bolnici, blagajnični zdravnik.

Troške, kateri nastanejo, kadar zboleli član sam pozove druge zdravnike, da ga lečijo, povrne okrajna bolniška blagajna le tedaj, ako je blagajnično načelstvo to lečenje odredilo in odobrilo, ali kadar je bila nevarnost v odlogu.

P. n. člani, ki potrebujejo zdravniške pomoči, javijo naj to takoj v blagajnični pisarni, kjer dobe potrebno nakaznico, brez katere ordinirajo blagajnični zdravniki le v nujni sili: v slučaju nezgode, nenadnega obolenja itd. V vseh slednjih slučajjih poslati je naknadno po nakaznico.

Kadar blagajnični zdravnik ni pri roki, oziroma je drugače nujno zadržan, sme se poklicati za prvo pomoč tudi drugega zdravnika in plača okrajna bolniška blagajna tako nastale stroške kakor spodaj povedano.

Po potrebi dovoljuje blagajna p. n. članom na odredbo blagajničnega zdravnika tudi specialno zdravljenje in v smislu veljavnih predpisov vse terapijske pomoči ter zobotehniške naprave (plombe, umetne zobe itd.), v kolikor so potrebne za ozdravljenje želočnih bolezni ali odstranitve pridobitne nezmožnosti, ter poravnava vse s tem nastale stroške. Nasprotno pa bo blagajna poslej odklanjala vse naknadne zahtevke na povračilo stroškov za brez njenega nakazila izvršena dela.

Nakaznico pokazati je dodeljenemu zdravniku ali zobnemu tehniku takoj, ne da bi trebalo to prej zahtevati.

Ker se tudi dogaja, da zahtevajo p. n. člani povračilo stroškov šele po poteku daljše dobe, ko se opravičenost zahtevka sploh ne da več dognati, se bo blagajna poslej ozirala le na prošnje, ki so prispele ali bile dane v blagajni na zapisnik najkasneje 14. dan, računski od dneva, ki sledi dnevni od neblagajničnega zdravnika dodeljene prve pomoči. Vlogam priložiti je tudi račun, oziroma potrdilo o plačanem honorarju neblagajničnega zdravnika, iz katerega pa mora biti razviden dnevni čas prejete zdravniške pomoči, ter da je bila nevarnost v odlogu.

V Ljubljani, dne 13. maja 1914.

Načelstvo.

Tvrdba

Anglo zaloga čevljev Ant. Novak

Ljubljana, Šelenburgova ulica 7 (nasproti glavne pošte)

uljudno naznanja svojim cenj. odjemalcem da se prodajalniški prostori iste kakor dosedaj nahajajo izključno in samo Šelenburgova ulica 7.

Nasproti glavne pošte.